

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre . . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

Községi közegészségügyi rendészet.

(V. E.) A közegészségügyet olyan mértékben, mint azt a szenvedő emberiség érdeke megkívánja, az államhatalom befolyását hathatósan éreztetni hivatott fenálló törvények nem elégitik ki. Vannak törvényeink, melyek a közegészségügyi rendészet fogalma alatt ellenőrző jogokat adnak az arra hivatott közegeknek. A közegészségügyi hatóságoknak törvényben biztosított ellenőrzési joga rendkívül szűk keretekben mozog.

A ragályos betegségek kötelező bejelentése, ellene való védekezése gyógyítására irányuló törvényünk oly homályos, vérszegény intézkedéseket foglal magában, hogy az mai alakjában nem a halálozási arányszám csökkentését, hanem a statisztikai adatok és nyilvántartások létszámának növekedését munkálja. Az egyéb betegségek, a fertőző betegségek súly ellenőrzése alatt sem állanak.

A vagyontalan betegek gyógykezelése, az egészség ápolása oly alacsony fokon áll községeinkben, hogy azok megszüntetését az államhatalom modern közegészségügyi törvények életbe léptetésével elodázhatatlan elsőrendű kötelességének kell, hogy elismerje.

Akik a nép között élnek és figyelemmel kísérik életmódjukat, tudják nagyon jól, hogy az orvost csak akkor veszik igénybe, amidőn betegségükben haláltusát vívnak. Ezt nem az orvosok iránti bizalmatlanságból vagy tudatlan-

ságból teszik, hanem azért, mert a drága gyógyszereket, gyógykezelési költséget vagy egyáltalán képtelenek viselni, vagy pedig nagy anyagi megkárosodással keverednek ki betegségükből. Vegyük pld. egy rossz közigazdasági esztendőben egy 20 holdat munkáló részint örökváltság, részint takarékpénztári tartozással, adóval és egyéb közterhekkel agyon sújtott kisgazda anyagi helyzetét, egy roncsoló toroklobos megbetegedési esetről szemügyre. Azt látjuk, hogy tíz koronába kerülő szérumot és ennek beoltási költségét akkor, amidőn kenyere és egy árva krajcárja nincsen, vajjon miből volna képes előállítani? Kénytelen gyermekeit a kérélngetlen halálnak adni, mert életét tíz koronával nem volt képes megváltani.

Ezen a tarthatatlan helyzeten az ingyenes állami gyógykezeléssel kell segíteni. Erről a nagy horderejű kérdéstről a következő okos és praktikus javaslatot olvassuk a segédjegyzők lapjában, a Közigazgatási Közlönyben:

Az ingyenes állami gyógykezeléshez az első lépés, ha az amugy is mielőbb módosításra szoruló az 1907. XIX. t. c. alapján létesült.

Országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár kötelező tagjává felvétetnének a gazdasági cselédek, a napszámosok és 20 holdon aluli kisbirtokosok.

A napszámosok és gazdasági cselédek részére egy általuk könnyebben is megfizethető tagsági díjat kellene megállapítani, mely évi tagsági díj 4 koronában lenne megállapítandó.

A tagdíjak az egész vonalon a családfő részére 4 koronában, melyből 2 korona a családfő táplálására, 2 korona pedig a családtagok létfenntartására lenne fordítandó. Betegség esetén a családtagok részére napi 2 korona tápdíj lenne meghatározva. Ha a családfő kórházi gyógykezelésben részesül, a kenyérkeresőt nélkülöző család a családfő kórházi gyógykezelésének tartamára 4 korona napi létfenntartási segélyben részesítendő. A családfőnek házi gyógykezelése alkalmával azért indokolt a napi 4 korona táppénz, mert 2 korona egy beteg táplálására, 2 korona pedig a családtagok létfenntartására a legkisebb számítás szerint is feltétlenül szükséges.

Ezen módosítandó törvény keretében a pénztári betegek gyógykezelése felelősség terhe alatt a városi, községi és körorvosok kötelességévé kell, hogy tétessék, a pénztári ügyviteli teendők végzése pedig a segédjegyzőkre volna kötelezőleg kimondandó.

A pénztár bevételeinek 12%-át ma is a pénztári ügyvitel emészti fel, tekintélyes részét pedig a pénztári orvosi tiszteletdíjak. A városi, községi, körorvosok eme újabb megterhelésével fizetésük legalább 3600 koronával volna felemelendő. A segédjegyzőknek a pénztári ügyviteli teendők vitelével óhajtott fizetésrendezése is könnyebben keresztül lenne vihető, mert a segédjegyző és többi községi alkalmazottak által óhajtott állami fizetésekiegészítés a kisbirtokosok és napszámosok által az egész országban bevételezett évi tagdíj összegének 12%-ában feltétlenül fedezetet találna.

Mivel pedig a sztrájkoló, felelősség nélkül működő mai pénztári biztosok és orvosok az Országos Munkás-

Óra, ékszer és aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és ujonnan átalakított üzletemben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brillians áruk,** karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőeszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.

D U S V Á L A S Z T É K ! O L C S Ó Á R A K !
 ! Ora- és ékszerjavításokat saját műhelyem-
 ben olcsón és jól készítek. !
 ! Betűs gyűrűknek 1 és 2 korona darabja. !
 = Vidékre választékot küldök. =
Keszler Dezső
 óras- és ékszerész
 :: ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház. ::

betegségélyző Pénztár létérdekét veszélyeztetik, előállott szükségessége annak, hogy a pénztári orvosi teendők a városi, községi és körorvos; az ügyviteli teendők pedig a községi segédjegyző hatáskörébe utaltassanak.

Egy ilyen alakban módosítandó pénztári intézménnyel a betegápolási pótdadó emelése nem válik szükségessé, mert a teljesen ingyenes gyógykezelés megszűnne a pénztár részéről fizetendő ápolási díjakkal.

A létező kórházaknak a szükségletnek teljesen megfelelően való kibővítéséről az új közegészségügyi törvény feltétlenül kell, hogy gondoskodjon. Ez a humánus intézmény az, melynek segítségével nem szabad egyetlenegy kórházi ápolásra szorult beteget sem elvonni.

Művelt államban nem szabadna megtörténnie annak, hogy beteg, gyógykezelésre igazán rászorult gyermekeket — mert a kórházak tulzsufoltak — vizsautasítsanak és gyógykezelés nélkül maradjanak, kitéve az elpusztulásnak és keresetképtelenségnek, ha élve maradnak.

Nemzetközi lisztminősítés.

Az alkalmazott vegytannal foglalkozók múlt évben Párisban tartott nemzetközi kongresszusának arra hivatott szakosztálya elhatározta a liszt kémiai vizsgálatát és minősítését nemzetközileg egységesíteni kell és ebből az okból alosztályt létesített, amelynek feladata lesz ezeket a vizsgálati módokat megállapítani.

Lindet párisi tanár, a kongresszusi szakosztály elnöke s Villavechia a római országos kísérleti állomás igazgatója a kiváló magyar szakembert, Kossutány Tamás drt igen hízegő levelben kérték fel a közreműködésre, amit az készségesen meg is ígért arra az esetre, ha a földmívelésügyi miniszterium a széleskörű vizsgálatokhoz a szükséges eszközöket megadja, amit dacára folyton hangoztatott pénzben szűk állapotnak is elsőrendűen fontosnak kell tartani, mert annak az elmulasztása a magyar termelésre és a magyar malomiparra nézve pótolhatlan kárral járna.

Nem kevesebb, mint évenként 400 magyar liszt elemzéséről van szó, mintegy négyezer analitikai meghatározással, mely a nemzetközi bizottság elé terjesztve és helyben hagyva publikálni fog, természetesen ilyen adatok a többi államok részéről is be fognak érkezni. Ez alkalmat szolgáltat arra, hogy a magyar liszt kiválósága az egész világ előtt tudományos alapon bebizonyíttassék és erre Kossutány, ki már több mint egy évtized óta foglalkozik ezzel a kérdéssel, szinte ki van jelölve.

Hihető, hogy a földmívelésügyi miniszter, aki támogat minden jót és programja lényeges részének tüzte ki az értékesítési viszonyok javítását, meg fogja adni a szükséges eszközöket ezen talán egyik legnagyobb gazdasági fontosságú kérdés tanulmányozására, mert ez a magyar buza és a magyar liszt külföldi áralakulására is befolyással lesz, fokozván a keresletet és így az árt, a termelés és az ipar javára felette hasznos és állandóan jövedelmező beruházást jelent.

Fontos, hogy az idej buza olyan kiváló legyen, mint a múlt évi. Bár kedvező híreket hallunk, nem ártana az 1909. évi lisztből,

addig amíg lehet, mintákat szerezni, hogy az egy-két esetleg gyengébb termésű liszt összetételének átlagát némileg megjavítsa.

Szintén kívánatos volna, a kivitelre dolgozó malmaink nem örölnének annyiféle lisztet, most 18 féle liszt van forgalomban, aminek gyakorlati értelme nincs, csak a kezelést teszi bonyolulttá, elég volna a 0 liszt, sima, fogós, duplafogós, fehér liszt, amely az 1, 2, 3 számokat foglalná magában és szintén sima és fogós alakban állíttatnék elő, a 4 és 5 volna a félbarna liszt, a 6, 7, 7½, a barna liszt, tehát színre nézve csak négyféle liszt készíttetnék, mely mint a külföldön, úgy nálunk is minden igénynek megfelelne, ami igen nyomatékosan ajánlható a terményfőzdsde figyelmébe, annyival inkább, mert valószínű, hogy ha a liszt származását nemzetközileg szabályozzák, a magyar malmok a saját jól felfogott érdekükben alkalmazkodni lesznek kénytelenek ehhez. *bl.*

H I R E K .

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Szirtes Zsigmond topolyai állami polgári iskolai helyettes tanárt ugyanezen iskolához segédtanárrá nevezte ki.

Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Flesch Ferenc kairói lakosnak a palánkai állami polgári fiu- és leányiskola tanuló javára 1200 korona tökével tett alapítványáért, valamint az ezen iskolának ajándékozott több rendbeli műtárgyért, köszönetét nyilvánította.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Somogyi Kálmán titeli állami polgári iskolai tanítót a topolyai állami polgári iskolához és Szagmeiszter Gyula zayugróci állami polgári iskolai tanítót a titeli állami polgári iskolához helyezte át.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósága múlt hó 29-én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a bizottsági tagok gyér részvétele mellett. Hauke Imre polgármester, aki a távollévő főispán helyett elnökölt, pontban 4 órakor megnyitotta a közgyűlést. Tárgyaltatt Tolna vármegye ő császári és királyi felsége születésének 80-ik évfordulójának megünneplése tárgyában küldött átírata. A közgyűlés egyhangu határozattal kimondta, hogy a nevezett napot a város ünnepek tekinti. Isteni tiszteletet tart, a város lakóit felkéri, hogy házaikat zászlókkal díszítse. Kimondta továbbá, hogy e napon a város szegényeit megvendégeli és e célra 150 koronát dr. Danninger főorvos kezeihez kiutal. Az aszfaltjárdák felülvizsgálatát szeptember hónapban fogják megtartani. A gazdasági munkások házak odaiteléséhez szükséges kellekek és feltételek megállapítottak. A borítal és husfogyasztásra vonatkozólag elhatározottat, hogy a város a pénzügyigazgatóságnál megtartandó tárgyaláson részt vesz. A küldendő bizottság tagjai lesznek Hauke Imre polgármester elnöke alatt Konyovits David dr. és Grüner Samu dr. bizottsági tagok. A Falcione-féle alapítványi háznál építendő kirakatok árvízkárosultak részére 300 koronát szavazott meg azon 265 korona gyűjtött összegzen felül, mely gyűjtőiven folyt be.

Eljegyzés. Arnold Sándor vármegyei árvaszéki fogalmazó eljegyezte Zombory Erzsikét Zomborban.

Térzene. Az Erzsébet-ligetben szerdán este 8 órától 10 óráig térzene lesz. Belépőjegy nincs. Az ülőhelyek ára egy személy után 6 fillér. A térzene költségeire vonatkozó elszámolást az alábbiakban adjuk:

Maradvány	294 K 92 f.
Julius 30-án befolyt ülőhelyek után (292)	11 K 68 f.
	Összesen 306 K 60 f.
Julius 30-iki térzene	20 K — f.
	Marad 286 K 60 f.

Halászlé. A Vadászkiirt agilis bér- löje szombaton nyitotta meg hivatalosan vendéglőjét és ez alkalommal igen sikerült halvacsorát rendezett. Számos vendég jött volt ez alkalommal a vendéglő kerthelyiségébe, mely hús, kellemessége igazi üdülőhely. Az estén jelen voltak kitünő hangulatban töltötték el az időt, mely jókedvet fokozta az, hogy Andris primás szokatlan fegyelmességgel dirigálta bandáját, aminek az volt az eredménye, hogy igen élvezetes zenét hallgathatott a közönség. A vacsora kitünő volt, az italok jök és a kiszolgálás kifogástalan. A bemutatkozás Surányi részéről sikerült. Hiszük, hogy a jövőben is hasonló buzgalommal fog eljárni, hogy vendéglőjét az intelligencia és jobb polgárelemek szórakozó helyévé tegye, amit az eddigiek után joggal következtethetünk.

Előjárók választása Bezdánban. A leköszönés folytán üresedésbe jött másodbírói, községi pénztárnoki és egy esküdt állásra, a múlt hó 27-én délelőtt Tarczay Dezső járási főbíró elnöklésével megtartott képviselőtestületi ülésen, a nemzeti munkapárt emberei választattak meg szótöbbséggel. És pedig: másodbíróvá megválasztott ifj. Nagy György, községi pénztarossá Stulich István, esküdtté Németh Pál. Mind a három megválasztott igen értelmes, derek, rátermett polgára Bezdán községének és tantörhatlan, lelkes hívei annak a pártnak, mely keveset beszél és még kevesebbet beszélget magáról, hanem szilárd akarattal és igaz, komoly, férfias elhatározással munkálkodik a haza, a nemzet boldogulásán, állami életünk bőles fejlesztésén. Ezen előjáróválasztás eredménye leirhatatlan lelkesedést keltett a nemzeti munkapárt hívei körében már azért is, mert Bezdán községe ez időszertint egy oly kiválóan példás előjárósággal bír — elén Müller Mihály agilis községi bíróval — mely teljesen tudatában van ama szép, bár nehéz kötelességeknek, melyek már a közel jövőben reá háramolni fognak. Bezdán községe egy új élet, egy szebb jövő küszöbén áll. Hiszük és reméljük, hogy a haladás szekere, melyet egy emberöltő át az ádlatlan nemtörődöm-ség, a ferde gondolkodás tartott a kátyuban lenyűgözve, meg fog végre indulni, áldást fakasztva maga körül. Az előjáró választás példás, sima lefolyása különben Tarczay Dezső főbíró érdeme, aki határozottságával, kifogástalanul korrekt eljárásával és lekötelezően szíves modorával mindenkit meg tud nyerni magának.

Sorozások megkezdése. Bács-Bodrog vármegye területén az egyes járásokban a sorozások a következő sorrendben tartatnak meg: Bácsalmáson augusztus 10-től 22-ig, Zomborban a járásnál augusztus 27-től 31-ig, Apatinban szeptember 2-től 7-ig, Baján a járásnál szeptember 12-től 16-ig, Topolyán augusztus 8-tól 13-ig, Obecsen szeptember 2-től 10-ig, Zentán a városnál szeptember 12-től 15-ig, Zentán a járásnál szeptember 16-tól 20-ig, Magyaraknizsán szeptember 22-től 24-ig, Ujvideken a járásnál augusztus 11-től 22-ig, Zsablyán augusztus 24-től 27-ig, Titelen augusztus 29-től 31-ig, Kulán szeptember 2-től 10-ig, Hódságon szeptember 12-től 19-ig, Palánkan szeptember 22-től 28-ig.

Magyar püspök — Nikita koronázója? Érdekes, bár hihetetlenül hangzó hírt jelentenek Bécsen keresztül Karlócáról. Eszerint Karlócán az a hír van elterjedve, hogy Nikita montenegrói fejedelemnek királyi avatásánál a koronázási aktust Bogdanovics Lucian gör. kel. szerb patriárka fogja végezni. A bécsi jelentés azzal akarja valószínűbbé tenni ezt a hírt, hogy a montenegrói kormány Ferenc Józsefet fogja megkérni arra, hogy mint az egyházak főfelügyelője, beleegyezését adja Bogdanovics e szerepléséhez.

Ujszivác szanatóriumi bizottsága a tüdőbetegek szanatóriumi egyesülete javára nagyobbszabású mulatságot rendez e hó 6-án. A műsor igen változatos élvezetesnek ígérkezik. A tervezett mulatság elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert az est főszereplői között városunkból egy igen rutinizott műkedvelői csapat fog szerepelni.

A csolnakázó urakhoz fordulnak a Ferencz-csatorna horgászói azon kérelemmel, hogy akkor, mikor csolnakpartiejaikat végzik, a horgászoknak pénzen szerzett abbeli jogát, hogy horgászhatnak, ne csorbítsák. Ezután kéri az urakat, hogy a jövőben, ha a horgászok előtt elhaladnak csolnakjaikkal, nyugodtabban evezzenek és ne csapkodjanak az evezőikkel, mert azzal elriasztják a halakat és megzavarják a horgászokat élvezetükben, mely mellesleg mondva évente 10—15 koronába kerül. Ha az urak zavartalanul akarnak a jövőben csolnakázni, ami nekik élvezet, hát ne zavarják a horgászokat sem, nehogy kénytelenek legyenek más uton orvoslást keresni.

Kántorválasztás. A megüresedett kulai róm. kath. kántori állást mult hó 28-án választás útján töltötte be az iskolaszék. Az öt pályázó közül Fogl Pál 23 szavazattal kántorrá választott meg.

Hangverseny. A Zombori Trubadurok egyesülete ma kedden este fél 9 órakor a Polgári Kaszinóegyesület helyiségében hangversenyyel és táncal egybekötött háziestélyt rendez. Az estélyen özv. Wolf Vendelné urasszony, Rác Miksa urleányon kívül Korda Gizella neves operanékesnő is közre fog működni. A műsor egyes számai a következők: 1. Mozart: Menuette D dur. Előadják a Zombori Trubadurok. 2. Tarnay Alajos: Haide. 3. Részlet Verdi Aida c. operájából. Előadja Korda Gizella kisasszony, kíséri özv. Wolf Vendelné urasszony. 4. Monolog. Előadja Rác Miksa urleány. 5. Liszt Ferenc: Lorelei. Előadja Korda Gizella kisasszony, kíséri özv. Wolf Vendelné urasszony. 6. Mesék. Előadja dr. Zátónyi Dezső ur. 7. Részlet Goldmark Sába királynő című operájából. Előadja Korda Gizella kisasszony, kíséri özv. Wolf Vendelné urasszony. 8. Mozart: Marche à la Française. Előadják a Zombori Trubadurok. — Jegyek előre válthatók Schön A. könyvkereskedésében.

Öngyilkos matróna. Heuduska Fülöpné 75 éves bajai matróna a mult napokban a Sugovicába ölte magát. A 75 éves öreg asszonyt gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.

Betöréses lopás. Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Scheer Róza urnő lakásán ismeretlen tettes az esti órákban behatolt a lakásba, feltörte a szekrényt és abból 1200 koronát ellopt. Gyanusnak tűnt fel kezdettől fogva az, hogy a pénz hollétéről idegen nem tudhatott, a cseléd pedig, aki urnőjének teljes bizalmát élvezte, tudott a dologról és szorgosan igyekezett azon, hogy magát olyanak tüntesse fel, mint akit leginkább meglep a pénz eltűnése. A vizsgálat, mely nyomban megindult és a körülményeket mérlegelve, azonnal átlátta, hogy a cseléd ludas a dologban, mert alibit keresett, de ellentmondásba keveredett akkor, amikor alibijét bizonyítani igyekezett. A nyomozatot igen nagy körültekintéssel és ügy vezetése a rendőrség, hogy a gyanus cselédleány biztosnak vette, hogy reá a gyanu legkisebb árnyéka sem esik. Ez a biztonsági tudat annál nagyobb lett, mert urnője akárhányszor, mikor a lopásról szó volt, mindig arról beszélt, hogy az ő Rozája oly becsületes, hogy mindenki lehetett a betörő, csak a cselédje nem. Végre vasárnap délután Lisztévity Titusz rendőrfőkapitány vallomásra bírta a leányt. Bevallotta, hogy ő lopta el a pénzt. Mentsége az, hogy férjhez akart menni és ebből a pénzből akarta megalapítani családi tűzhelyét. Furfangos módon járt a lopott pénz elrejtése körül. Hogy gyanut ne keltsen és hogy annál kevésbé találják meg a kutatás alkalmával, hát urnőjének dunyhájába varrta.

Mámoros fővel a halálba. Batory Károly tiszakálmánfalvai lakos mult hó 27-én a hajnali órákban mámoros fővel forgópisztollyal meglötte magát. Dr. Stein Jakab községi orvosnak sikerült a golyót testéből eltávolítani, de sérülése oly súlyos, hogy életben maradásához semmi reményt sem fűznek. A szerencsétlen ember állítólag azért követte el az öngyilkosságot, mert meguntta az életet.

Hirtelen halál. Eibl Miksa csász. és királyi 23. gyalogezredbeli százados hétfőn este hirtelen meghalt. A százados még hétfőn öt óra után a legvidámabb hangulatban lovagolt ki a zászlóaljával éjjeli gyakorlatra. Este 9—10 óra között azonban hirtelen rosszul lett fogta el. A Husvéth-szállás mellett lovagolt akkor legényével, akitől valami italt kért, de alig mondta ki az utolsó szót, lefordult a lovaról és többé nem mozdult meg. Legénye lóra pattant és orvosi segítségért a városba jött, honnan Wollheimer dr. és a mentők mentek ki, de már csak a halált konstatálták, mire a mentők beszállították. A százados halála városzerte nagy részvétet kelt mindenfelé.

Beiratkozások. A zombori Krumpfle magán polgári leányiskola mind a négy osztályában a beiratkozások az 1910—11. iskolai évre szeptember hó 1., 2., 3. napjain lesznek. Felvilágosítással az iskola igazgatója szolgál.

Az ipartestületek országos gyűlése. Szent Istvánkor az ország négyes-az ipartestülete gyűl össze Zsolnán tanácskozássra. Akkor tartja meg az ipartestületek szövetsége közgyűlést, amely abban a kérdésben határoz, hogy mi legyen az ipartestületek állásfoglalása az ipartörvény revíziójának és a munkásbiztosítási törvény reformjának kérdésében. A közgyűléssel kapcsolatban avatják föl Zsolnán nagy ünnepségek között a zsolnai iparos tanonc-otthont is, amelyet Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ötvenezer koronás segélyével állítottak föl.

A „Haladás.” Ezen a néven Seiler Manó szegedi bádigos mester patentiroztatott és hozott forgalomba egy kézifecskendőt, amelynek könnyű kezelése, nagy vízfordóképessége és föltűnő olcsósága miatt sokszoros jelentősége és kiválósága van. A „Haladás”-hoz hasonló kézifecskendőt már sokat szerkesztettek, ez a hasonlat azonban csak külső. Seiler kézifecskendőjét ugyanis tűzveszély esetén nagy eredménnyel lehet használni, emellett mint locsoló és permetező készülék is elsőrangú. Tűzveszély esetén egy-két vödör vízzel egy egész ház mentesíthető. A városokon kívül ép azért különösen jó szolgálatot tenne községekben, amelyekben legtöbbször azért pusztíthat oly borzalmasan a tűz, mert megfelelő védelmi eszköz nem áll a lakók rendelkezésére. A „Haladás”-hoz csak kis víz kell és már megakadályozható, hogy a tűz a községek lobbanékony házain tovaerjedhessen. A vizugarakat tíz-tizenkét méter távolságra és hét-nyolc méter magasságra viszi, emellett a legkisebb gyerek is könnyen működésbe hozhatja és tarthatja. Hírlik is, hogy a kitűnő magyar iparos zeniális találmányát a kormány is pártolni fogja, ebből a célból a községek számára nagyobb mennyiséget vesz meg a „Haladás”-ból, amelynek jóságára fel fogja hívni a városok, vármegyék és községek figyelmét. Udvarok és utcák öntözésére is kitűnő a „Haladás”. Mint permetező pedig elsőrangú, mert a vizet valósággal köd alakjában szórja. A gazdasági és közbiztonsági szempontból nagyszerű készüléket nagyon olcsón árusítja a tulajdonosa Seiler Manó.

Elcsipte a határrendőrség. Még a mult évben történt, hogy Óbecsén egy társaság hamis szerződés alapján jelzalogkölcseket akart szerezni. Eme vállalkozók egyike volt Nesztorovits Gligor, aki a leleplezés után eltűnt Óbecséről és nem is találta rá. Most azután a határrendőrség kezébe került éppen akkor, midőn a határon tul szerett volna jutni. A drenkovai határrendőrség tudakozódására az óbecsei rendőrség rögtön értesítést küldött, hogy Nesztorovits letartóztatandó és előállítandó.

Kuruzslás áldozata. Müller Péterné szeghegyi asszony üres idejében kuruzslással foglalkozott. Népünk, mely inkább hajlandó a magasórú kuruzslók tanácsán elindulni, mint az orvos segítségét igénybe venni, ha bajban van, nem akar és nem tud tanulni azokból a sok szerencsétlen esetből, melyet a kuruzslók okoztak. Most is valami Roth Györgynének volt baja. Hüvelyk ujján

daganat támadt, mely kinozta, gyötörte. E bajában nem fordult ahhoz értő orvoshoz, hanem a faluszerte ismert kuruzslóhoz, Müllernéhez. Müllerné minden skrupulus-nélkül a kuruzslók tudálékosságával felvágta a daganatot és mint aki jól végezte a dolgát, bekötyözte a sebet. Rothné azonban nem nyert enyhülést az operáció után sem, sőt állapota annyira rosszabbra fordult, hogy bele is halt másnap a műtét okozta vérmérgezésbe. Ime az ostobaságnak a büntetése. Hány ilyen eset szolgálhatna intő példa gyanánt a népnek, hogy ne a kuruzslóhoz forduljanak, ha betegek, hanem orvoshoz. Ritka véletlen az, ha ép bőrrel menekülnek a kuruzslók kezeiből és mégis ismét és ismét azokra bizzák testi épségüket, sőt életüket is. — Szigorú büntetéssel kellene minden egyes esetben az ilyen kuruzslókat sújtani.

Milyen idő lesz? Meteor írja: A július 19. és 20-ik változási napok még erősen befolyásolták az időjárást s hatáskörükben változóan zivataros jelleg fejlődött ki, átlagban inkább alacsonyabb, mint magas hőmérséklettel, míg ezeket követőleg, arányban július havának időjárásával már a meleg jelleg fejlődött. Augusztus havának változási napjai 3., 5., 6., 9., 12., 13., 20., 25. és 27-ikére esnek, amelyek közül a 3., 9. és 25-ikiek a legerősebb hatásuk. A 3-iki meleg, zivataros jelleggel, a 9-iki változás lehűléssel s követőleg száraz jelleggel, a 25-iki pedig csapadékos, viharos jelleggel. Augusztus hava nyári jellegű meleg hónapnak ígérkezik, amidőn csak rövidebb tartamu lehűlési időközöket várhatunk.

Szégyen elől a halálba. A D—g írja: Ujvidéknek kínos szenzációja van. Öngyilkosságot követett el egy jobb családból való leány, mert megrontották és a rendőrség letartóztatta az elvetemült merénylőt. Az életunt leányt beszállították a kórházba, ahol nemsokára magához tért és elmondta, hogy azért akart meghalni, mert egy legény erőszakkal megfosztotta a becsületétől. Hosszas faggatásra azt is elmondotta, hogy a merénylő Monir Brankó husz éves legény, aki brutális, nyers erővel győzte le és becsületeltette meg. Az orvosi vizsgálat megerősítette a leány vallomását, mire a rendőrség Monir Brankót letartóztatta.

Családi dráma. Pertich Lőrinc szabadkai földmivest örökös részegeskedése miatt ott hagyta a felesége. Pénteken délután Pertich boros fővel felkereste az asszonyt, hogy hazatérésre bírja és szemrehányást is tett neki, mert a butorokat elvitte. Pertichné szó nélkül revolvert rántott és közvetlen közelből lőtt a férjére. A golyó Pertichet a bal hóna alatt érte, de szerencsére nem okozott nagyobb bajt. Sebesülését a mentők kötötték be.

Az ujvidéki vásár. Az ujvidéki országos vásár folyó hó 6., 7. és 8-án lesz megtartva. A vásárra — sertéseket kivéve — minden állat felhajtható.

NYILTTÉR.)*

BORSZÉKIE

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között. 15—11

Főraktár: METZ JÓZSEF fűszer és csemegekereskedésében ZOMBOR.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

MAJORITS ANDRÁS

bortermelő Kisközegen
ajánlja 150 hektoliter 3—5
éves hegyi faj siller és fe-
hér borait, hektoliterenkint
.. 50 korona árban. ..
Mintát kívánatra szívesen küld.

6-1

-- 3—5 lóerejű --
BENZINMOTOR

teljesen felszerelve megvé-
telre kerestetik. Ajánlatok az
ár megjelölésével **Gombos**
Mór Zombor intézendők. 3-3

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a Falcione-féle
gőzfürdőt használó közönséget, hogy
folyó évi november hó 1-éig
a gőz-, kád- és zuhanyfürdőt **reggel**
fél 5 órától este 8 óráig aka-
dálytalanul használhatja.

Kérem azon tisztelt fürdőközönséget,
kik fürdőjegyeim birtokában vannak,
szíveskedjenek november 1-ig lefürdeni,
mert azután nem lesznek érvényesek.

Tisztelettel

Barna Ferenc.

4-3

2187/1910.

Pályázati hirdetmény.

Vaskut községnél lemondás folytán
megüresedett községi irnoki állásra pá-
lyázatot hirdetek.

Ezen állás előleges havi részletek-
ben felvehető 600 korona évi készpénz-
fizetéssel van egybekötve.

A kellően felszerelt kérvények
folyó évi augusztus hó 30-ig
nyújtandók be hozzám.

Baja, 1910. július 21.

MENTÉNYI SÁNDOR,
tb. főszolgabíró.

3-1

A P O L L O

asbestpadlókészítő vállalat
STERN és EISLER
SZABADKA.

Telefon 358. Telefon 372.

Tisztelettel értesítjük a n. é.
közönséget, hogy asbestpadló-
készítő vállalatunkat üzembe
helyeztük. Elvállalunk padlók
elkészítését, falburkolatokat, bur-
kolásokat minden színben, csi-
nos, izléses kivitelben, jutányos
árak mellett. 20-15

Árajánlat ingyen. — Két évi
jókárbantartást garantálunk.

Zombori képviselő:

GOLDFAHN BÉLA
festő, Rókus-utca 31.

1388. szám. 1910

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1910.
évi Sp. II. 244. számú végzése következtében
dr. Thurszky Zsiga zombori ügyvéd által kép-
viselt Zombor szab. kir. város javára 1000
korona s járulékaik erejéig 1910. évi július hó
5 én fogatosított kielégítési végrehajtás utján
lefoglalt és 2006 koronára becsült következő
ingóságok, u. m.: szálloda berendezés nyilvá-
nos árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-
bíróság 1910. évi V. 738/2. sz. végzése folytán
1000 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi
február hó 1-ső napjától járó 8% kamatai és
eddig összesen 91 kor. 80 fillérben bíróság
már megállapított költségei erejéig Zom-
borban posta-utca 2. szám leendő eszközlé-
sére 1910. évi augusztus hó 13-ik napjának
délutáni 8¹/₂ órája határidőül kitétik és
ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel
bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az
1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értel-
mében készpénzfizetés mellett a legtöbbet
igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1910. évi július hó 23 án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

5105. ex 1910.

Pályázati hirdetmény.

Csantavér községben üresedésbe
jött irnoki állás betöltése céljából pá-
lyázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: fizetés
800 korona, lakpénz 100 korona.

Felhivatnak mindazok, kik az állást
elnyerni óhajtják, hogy pályázati kér-
vényeiket sajátkezűleg írva, szabály-
szerűen felszerelve hozzám **1910. évi**
augusztus hó 16-ig annyival in-
kább nyujtsák be, mivel később érke-
zők figyelembe nem vétetnek.

Topolya, 1910. július hó 28-án.

C S Á S Z Á R,
főszolgabíró.

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyvnyomdájából Zomborban.

Kiadó lakások.

Zomborban a Rákóczi-uton (Bajai
ut) a Gazdasági egylet melletti házban
1910. évi november 1-re kiadó **két**
parkettás lakás. Mindegyik 5
szoba és megfelelő mellékhelyiségekkel
áll. — Bővebbet **dr. Henneberg**
Géza ügyvédnél. 3-1

ad 225045 910. sz. F/IVa.

Hirdetmény.

A *Jablanica és Mehádü* állomások kö-
zötti forgalmi akadálynak ideiglenes létesít-
ményekkel történt elhárítása után a *karán-
sebes—orsovai* vonalon rendkívüli forgalmi
viszonyok álltak be, melyek szükségessé
teszik, hogy a forgalom ezen vonalon egyelőre
csak a nappal közlekedő vonatokkal bonyo-
littassék le.

Erre való tekintettel kereskedelemügyi
m. kir. miniszter urnak folyó évi július hó
19-én kelt 51752 III. számú engedélyével a
vasúti üzletszabályzat 75. §. (3.) 5. és a vasúti
árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyez-
mény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási hatá-
rozmányok 6. §. (3.) 2. pontja alapján **3**
**(három) napi időleges póthatár-
időt** állapítottunk meg, mely az érvényben
levő díjszabásszerű fuvarozási és póthatár-
időkön kívül úgy a magyar belforgalomban,
mint az osztrák és bosznia-hercegovinai vas-
utakkal való és a nemzetközi forgalomban
folyó évi július 20-ától kezdve visszavonásig,
mindazon teherárúkra — élőállatok, friss hus,
friss gyümölcs, friss főzelék és tojásküldemé-
nyeket kivéve — fog alkalmaztatni, *melyek a*
*forgalomnak újból való felvétele után a rend-
kívüli forgalmi viszonyok fennállásának idő-
tartama alatt a karánsebes—orsovai vonalrész*
*állomásain feladatnak, vagy ezek egyikén ki-
szolgáltattak, nemkülönben azokra nézve is,*
amelyek ezen vonalrészre átmenetben érintik.
Budapest, 1910. július hó 19-én.

3-3

Az igazgatóság.

Pályázat.

A szilbereközi községi elemi iskolához
egy újonnan rendszerezett tanítói ál-
lásra pályázatot hirdettek.

Pályázhatnak mindazon róm. kath.
okleveles férfi tanítók, kik magyar és
német nyelven kifogástalanul tanítani
képesek.

Javadalmazás: 1. Törzsfizetés 1000
korona havi előleges részletekben. 2.
200 korona lakpénz és 20 korona kert-
illetmény előleges negyedévi részletek-
ben. 3. Törvényes korpótlék.

Kötelessége: a reábizott osztály
vagy osztályok növendékeinek tanítása,
a gazdasági ismétlőiskolában az igazgató
által kijelölt tantárgyakban a meghatá-
rozott óraszámokban minden külön díjazás
nélkül tanítani és ugyan az igazgató
által kijelölt osztályokban a fiukat a
tornaszabályok szerint oktatni.

A pályázatot határideje **folyó évi**
augusztus 15 bezárólag.

A kérvények kellőleg felszerelve a
szilbereközi községi iskolaszékhez intézve
az elnökség címére beküldendők.

Szilberekén (Bács megye), 1910. évi
július hó 15-én.

Jakobb József,
igazgató,
mint iskolaszéki jegyző.Werni Pál,
községi iskolaszéki elnök.

3-3